

Κοινωνική Δημογραφία

Ενότητα 3^η:

Η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού
– Η γκρίζα επανάσταση

Όλγα Ιακωβίδου
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Δημογραφική γήρανση του πληθυσμού

Εννοιολογική προσέγγιση, αίτια και
επιπτώσεις

Εννοιολογική προσέγγιση της δημογραφικής γήρανσης

- «...αύξηση της αναλογίας των ηλικιωμένων ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω στο συνολικό πληθυσμό»
- «...αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων ατόμων και ταυτόχρονη μείωση της αναλογίας των παιδιών ηλικίας (0-14 ετών)»

Η γήρανση δεν θα πρέπει να συγχέεται:

- με την **αύξηση του αριθμού** των ηλικιωμένων ατόμων, που δεν καταλήγει στην αύξηση της αναλογίας τους στο συνολικό πληθυσμό
- με τα **γηρατειά του ανθρώπου**, δηλαδή τη βιολογική γήρανση

Αίτια της δημογραφικής γήρανσης

- **Μείωση της γεννητικότητας**
 - «γήρανση στη βάση της πυραμίδας»
- **Κάμψη της θνησιμότητας**
 - «γήρανση στην κορυφή της πυραμίδας»
- **Αύξηση του ορίου ζωής**
- **Εξωτερική μετανάστευση**
 - οι περισσότεροι μετανάστες ανήκουν στον πληθυσμό των παραγωγικών ηλικιών

Επιδράσεις της δημογραφικής γήρανσης

Γενικές
επιδράσεις
της γήρανσης

Επιδράσεις της
γήρανσης του
αγροτικού
πληθυσμού

Γενικές επιδράσεις της γήρανσης

- Συμβολή της **οικογένειας** στην προσφορά υπηρεσιών προς τα ηλικιωμένα μέλη της
- Αυξανόμενη **δυσαναλογία συνταξιούχων** προς εργαζόμενους
- Βιολογική γήρανση των ατόμων => **προβλήματα υγείας**
- Δαπάνες για την **υγειονομική περίθαλψη** των ηλικιωμένων
- Περισσότερες δημόσιες **επενδύσεις υγείας** και περίθαλψης
- Μείωση του γενικού δείκτη **κατανάλωσης** => επιπτώσεις στην **παραγωγή** => κίνδυνοι **ανεργίας**
- Μείωση της **γεννητικότητας** και της **κινητικότητας** του πληθυσμού, αρνητική επίδραση στη **γαμηλιότητα**
- Επιδράσεις από τις ιδέες, τις στάσεις και τις συμπεριφορές των ηλικιωμένων => περισσότερες **συντηρητικές θέσεις** απέναντι στην ανανέωση των θεσμών

Επιδράσεις της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού (1)

- Μείωση της συνολικής προσφοράς εργασίας => έλλειψη **εργατικών χεριών** σε περιόδους αιχμής
- Στροφή των αγροτών προς τις **εκτατικές** σε εργασία καλλιέργειες
- Χρησιμοποίηση **αλλοδαπών** εργατών για την κάλυψη του ελλείμματος εργατικού δυναμικού
- Ανασταλτικός παράγοντας της βελτίωσης του επιπέδου των **αγροτικών συντάξεων**
- Επιπτώσεις στην **παραγωγικότητα** και αποδοτικότητα των αγροτών

Επιδράσεις της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού (2)

- Εγκατάλειψη προϊόντων **εντάσεως εργασίας**
- Περιορισμός του αριθμού των παραγόμενων προϊόντων => **εισαγωγές**
- Καθυστέρηση στην υιοθέτηση και εφαρμογή νέων **τεχνολογιών** και σύγχρονων εισροών => συνέπειες στην ανάπτυξη του τομέα
- Μη προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις τεχνολογικές αλλαγές => **συγκράτηση των ρυθμών** αύξησης
- Καθυστέρηση αποδοχής μέτρων **αγροτικής πολιτικής** που προωθούν διαρθρωτικές αλλαγές

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

